

Prepiz na trgih v razvoju

Ameriški borzni indeks S&P 500 je v preteklem tednu končal malenkost pod rekordom, doseženem v začetku tega leta. Na drugi strani se, kot smo letos že večkrat opozorili, povečujejo težave držav v razvoju z znatnimi makroekonomskimi neravnovesji.

v EUR	Donosnost v zadnjem tednu* (10. 8. 2018 - 17. 8. 2018)	Donosnost letos* (31. 12. 2017 - 17. 8. 2018)
Svet - MSCI World	-0,07%	+8,94%
ZDA - S&P 500	+0,60%	+13,72%
Evropa - DJ STOXX 600	-1,17%	+0,78%
Japonska -Topix	-1,09%	+1,53%
Trgi v razvoju - MSCI Emerging markets	-3,74%	-5,08%

* vključujoč bruto dividende, preračunano v EUR

Vir: Bloomberg

Zahodni turisti, ki letujejo v Turčiji, se sicer veselijo razprodaj izdelkov zaradi strmega upada turške lire, kar povečuje kupno moč tistih z ameriški zelenci in evri v žepih. Domači varčevalci pa imajo z razvrednotenjem prihrankov seveda manj razlogov za veselje. Turška lira si je v preteklem tednu sicer nekoliko opomogla, ampak vse skupaj zaenkrat spominja bolj na gašenje po požaru. Oblasti patriotsko pozivajo prebivalstvo, naj kljubujejo zunanji ekonomski silam z nakupi domače valute in prodajo tujih valut. Težave Turčije pa ne gre iskati v zunanjem sovražniku, ampak v makroekonomskih neravnovesjih, ki so predvsem plod dvomljivih domačih ekonomskih usmeritev.

Turška nefinančna podjetja imajo za več kot za 200 milijard USD dolgov kot sredstev v tuji valuti. To izrazito neravnovesje se povečuje že zadnjih 10 let. Približno polovica vsega dolga zapade pred letom 2020, tako da bo morala Turčija relativno hitro poiskati rešitev, če se želi izogniti zunanji pomoči. V prid Turčiji govori sicer nizek državni dolg, ki je pod 30 % BDP, kar naj bi v normalnih razmerah pomenilo dovolj manevrskega prostora za dodatno zadolževanje, vendar ima Turčija danes dostop do kapitalskih trgov po dolgoročno vzdržnih obrestnih merah praktično onemogočen.

Podobna neravnovesja so vidna tudi pri ostalih državah v razvoju, ki v času debelih krav vedno znova pozabijo na sprejetje strukturnih reform. Po našem mnenju so deloma ranljive še naslednje države: Argentina, Brazilija, Kolumbija, Čile, Indonezija in Južna Afrika. Marsikdo za nastale težave krivi agresivno zunanjo politiko ZDA, vendar je rožljanje s trgovinskimi vojnami zgolj prililo malenkost olja na žerjavico. Večji vpliv na krhkost omenjenih držav ima že ameriška centralna banka, saj ob dvigovanju obrestnih mer vedno več vročega kapitala zapušča bolj tvegane države in se pospešeno seli v tradicionalno najbolj varno okolje – ZDA.

Bežni pogled na naslove v medijih verjetno daje občutek, da tudi ZDA ne gre najbolje, saj se zdi, da imajo odprte fronte z vsemi državami hkrati. Resničnost je nekoliko drugačna – še vedno uživajo v rekordno nizki brezposelnosti, vodilni ekonomski indikatorji so na najvišjih vrednostih, podjetja pa v povprečju objavljajo dobre poslovne rezultate, ki presegajo napovedi analitikov. Zato ne preseneča, da tudi vrednosti ameriških delnic dosegajo rekordne vrednosti.

Dobre rezultate večine podjetij so verjetno z nekoliko z grenkim priokusom spremljali delničarji podjetja Nvidia, ki je v preteklem tednu izgubilo 4 % svoje tržne vrednosti. Izdelki podjetja, ki si je svoj sloves zgradilo predvsem na vrhunskih grafičnih procesorjih, so bili v zadnjih letih izredno priljubljeni tudi pri rudarjenju s kriptovalutami zaradi svoje surove procesorske moči. Ravno povpraševanje po tovrstnih produktih podjetja je v zadnjem četrtletju upadlo nad pričakovanji, kar je vneslo tudi nekaj nemira med investitorje v kriptovalute. Novonastale situacije se toliko bolj veselijo zahtevni igralci računalniških iger, saj bodo vrhunske grafične kartice zopet na voljo prvobitni digitalni zabavi v treh dimenzijah po dostopnejših cenah.

Opozorilo: Ta dokument je pripravila in izdala družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o., Tivolska cesta 48, Ljubljana (v nadaljevanju: NLB Skladi), ki je nadzorovana s strani Agencije za trg vrednostnih papirjev, Poljanski nasip 6, Ljubljana. Dokument je bil pripravljen izključno za boljše razumevanje finančnih instrumentov in delovanja trga kapitala in ne pomeni ponudbe oziroma povabila k ponudbi za nakup ali prodajo v dokumentu obravnavanih finančnih instrumentov oziroma kakršnihkoli drugih finančnih instrumentov, povezanih z obravnavanimi finančnimi instrumenti. Dokument prav tako ne predstavlja osebnega priporočila oziroma investicijskega svetovanja po 8. členu Zakona o trgu finančnih instrumentov (Ur.l. RS št. 108/10 s spremembami in dopolnitvami; v nadaljevanju: ZTFI), saj ne upošteva investicijskih ciljev, finančne situacije in specifičnih potreb osebe, ki se je na kakršenkoli način seznanila z delom ali celotno vsebino tega dokumenta. Dokument prav tako ne pomeni naložbenega priporočila iz 389. člena ZTFI. Informacije so bile pridobljene na podlagi javno dostopnih podatkov, za katere avtor meni, da so verodostojne, vendar pa za njihovo natančnost in celovitost ne jamčimo. Informacije ne predstavljajo notranjih informacij po 373. členu ZTFI. Družba NLB Skladi ne prevzema odgovornosti za posledice odločitev, sprejetih na podlagi mnenj in informacij, ki jih vsebuje ta dokument. Omenjeni podatki v tem dokumentu ne pomenijo priporočila za nakup ali prodajo katerihkoli vrednostnih papirjev, finančnih naložb ali naložbenih skupin niti javne ponudbe vrednostnih papirjev, ampak le podatke in ocene, izdelane na podlagi javno dostopnih informacij, namenjene obveščanju zainteresiranih strank. Družba NLB Skladi je in bo sklepala posle z nekaterimi vrednostnimi papirji ali naložbenimi skupinami, ki so navedene v tem dokumentu, in z drugimi vrednostnimi papirji. V te vrednostne papirje in naložbene skupine nalagajo tudi investicijski skladi in portfelji strank gospodarjenja s finančnimi instrumenti, ki jih upravlja družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o. Oseba, ki v tem dokumentu podaja mnenja in komentarje glede dogodkov na kapitalskih trgih (in/ali z njo povezane osebe), del osebnega premoženja neposredno ali posredno (prek investicijskih skladov) investira tudi v vrednostne papirje izdajatelj iz geografskih območij in/ali gospodarskih panog, v zvezi s katerimi podaja mnenja. Razmnoževanje prispevka, delno ali v celoti, brez izrecnega dovoljenja avtorja ni dovoljeno.